

NYBØLLEN

38. årgang. april 2014

Nybøl Idrætsforening

Nybøl Skole - Læsemaraton

Nybøllen

"Nybøllen" er startet af Grundejerforeningen Bispevænget i 1976 og er nu en del af Nybøl Idrætsforenings aktiviteter.

"Nybøllen" laves af et redaktionsudvalg, der skriver, redigerer og sammensætter indlæg.

Uden for Nybøl sogn, kan man få bladet tilsendt for 150 kr./år –henvendelse herom kan rettes til Frieda Knudsen, Påhøj 2, Nybøl, 74467886.

Redaktionen består af:

Gynther Philipsen
(ansvh. red. og annoncer)
Mail: nyboellen@nybol-if.dk
Tlf. 23 95 16 55

Nadja Knudsen

Bud – Distrikt 1

Sigrid Damgaard Christensen

Bud – Distrikt 2

Nøffelsskov Festival 2014

Festivalbanden er klar med det fulde program

Af Dorte Ulstrup

Så er det her endelig - programmet for Nøffelsskov Festivalen 2014. Det er med både spænding og glæde at festivalbandens fire ihærdige medlemmer Roland Knudsen, Lars Dorf, Henrik Brag og Jens Markvardsen nu kan konstatere, at der igen i år vil blive spillet et bredt spekter af musik.

Nøffelsskoven kommer i maj til at genlyde af både pop, rock, blues, folk, singer-songwriter og så alt det løse. Alle bands er lokale bands. Nogle med mere 30 år på bagen, andre helt nye. Men alle bands har det tilfælles, at de er en flok glade amatører, der gerne vil bruge en dag i Danmarks mindste og sjoveste skov for at skabe en herlig festival i Nøffelsskoven lørdag d. 24. maj.

Igen i år er det takket være gavmilde sponsorer lykkedes Festivalbanden at hyre det top professionelle PA syd med selveste lydmand Lars Moldt bag tastene. Så ved Festivalbanden af årelang erfaring - så bliver lyden i hvert fald ikke bedre.

Åbningstaleren er ingen ringere end Erik Lauritzen, Sønderborg Kommunes nye borgmester, der jo selv kommer fra lokalområdet. Det skal helt sikkert blive fint.

Konferencieren er heldigvis en gammel kending i skoven, nemlig Henrik Hjorthøj, der er på den grønne gren, når han med sine gakkede og til tider vanvittige indslag på sjoveste vis leder Nøffelsskovens trofaste publikum igennem dagens program.

Og hvem er det så, der skal spille...? Festivalen starter - som den plejer kl. 14.00. Der er musik nonstop indtil kl. 21.00, skiftevis på den store scene og planken.

De ni heldige bands vi kommer til at opleve:

Kl. 14.00 - 14.05	Borgmester Erik Lauritzen, åbningstaler
Kl. 14.05 - 15.05	Bark`n Blue
Kl. 15.05 - 15.30	Peter Johansen
Kl. 15.30 - 16.30	Blue Bazement
Kl. 16.30 - 17.00	Downtown Dynt
Kl. 17.00 - 18.00	No Excuse
Kl. 18.00 - 18.30	Kargo
Kl. 18.30 - 19.30	SpaceWalk
Kl. 19.30 - 20.00	Nimm 2
Kl. 20.00 - 21.00	Orange Delight

Velkommen til Nøffelsskov Festivalen lørdag d. 24. maj kl. 14.00 - 21.00 på Møllevej 4 i Nybøl. Tag venner og familie under armen og nyd en herlig dag og husk. Der er fri entre

6400 Sønderborg

Perlegade 27

74424110

6300 Gråsten

Nygade 14

74652121

Nøffelskov Festival 2014

Spilleglæde for fuld musik - der er No Excuse

For første gang genlyder Nøffelskoven af svedig country, når de fem hillbillies og et enkelt styk Honky Tonk woman, der tilsammen er kendt under navnet No Excuse, spiller om lørdag d. 24. maj. "Vi har pudset støvlerne og spaden er ladet" skriver No Excuse på deres hjemmeside www.noexcuseband.net. Bandet har ladet sig inspirere af gamle kendinge som Eric Clapton, Henning Stærk og Back Seat og fyrer op med musik fra de sidste fem årtier, som der både kan danses, drikkes, og lyttes til.

Vær klar til at byde velkommen til Lone Philippsen, Søren Sarstrup, Jim Lorenzen, Thomas Bauer, Bernt Knutzen og Erling Koch, når de kommer ud over scenenkanten i Danmarks mindste og sjoveste skov med deres smittende spilleglæde. Der er no excuse!

H-Bogføring ApS

Din regnskabs partner...

Redstedsgade 15
6400 Sønderborg
tlf. +45 73441200

Nøffelskov Festival 2014

Bark'n Blue begejstrer med deres blå toner i det grønne

Er du til gedigen bluesmusik, så er Bark'n Blue lige det, du mangler. Tag venner og familie med en tur i Nøffelskoven og nyd en solid omgang blues i selskab med de fire erfarne musikere Ole Barkentin, Klaus Birck, Claus Holm og Henrik Madsen, der tilsammen kalder sig Bark'n Blue.

Bark'n Blues appellerer med deres inspirerende bluesmusik til både ører og fødder. De har gennem årene begejstret deres sønderjyske publikum. Nu er turen kommet til Nøffelskov Festivalen, hvor de blå toner skal lyde i det grønne!

Orange Delight bliver en nydelse

Om inspirationen kommer fra den smukke orkide, den ikke helt appelsinfri drink eller den helt igennem overfede Chevy Impala fra 1964, er ikke til at sige. Men sikkert er det, at Orange Delight i Sønderjydske musikalske kredse går som et af de mest etablerede rock kopibands, der siden 70'erne har delt deres glæde for musikken på den lokale amatørscene.

I år bliver det Nøffelskoven, der lørdag d. 24. maj kommer til at genlyde af gamle klassikere som Rolling Stones, John C. Fogerty og Thin Lizzy, når Orange Delight med Anita Meilandt, Carsten Popenda, Gerhard Pawlowski, Ken Sievertsen og Renè Sievertsen spiller op. Måske ligner det noget, der har overlevet tiden, når Orange Delight sætter deres eget præg på de gamle kendinge. Men glæd jer. Det er ikke uden grund Orange Delight har et motto "Så skal der laves musik". Det kommer der også til i Nøffelskoven lørdag d. 24. maj!

Nybøl grill

Amtsvejen 15 6400 Sønderborg

Åbningstider:

Mandag - Fredag Kl. 11.00 - 20.00

Lørdag - Søndag Kl. 12.00 - 20.00

Tlf. 74 46 88 77

www.nybølgrill.dk

På vores hjemmeside findes menukort, nyheder

kørselsvejledning og andet.

Nybøl Antenneforening **Ekstraordinær Generalforsamling**

Der indkaldes i henhold til vedtægterne til ekstraordinær generalforsamling tirsdag den 27. maj 2014, kl. 19:00 på Nybøl Skole om ophør af Nybøl Antenneforening/frasalg af anlægget.

Der indkaldes i henhold til vedtægterne til ekstra-ekstraordinær generalforsamling tirsdag den 27. maj 2014, kl. 19:30 på Nybøl Skole om ophør af Nybøl Antenneforening/frasalg af anlægget.

Medlemmer af Nybøl Antenneforening vil modtage særskilt information omkring emnet.

På bestyrelsens vegne,

Torben Hougaard Jensen

Formand for Nybøl Antenneforening

Far og søn på valsen

af Grethe Elholm ("græsenken")

Verner Knudsen, Nybøl og Jeppe er taget på valsen i 3 måneder rundt i Europa. Turen startede den 31. marts med nattoget fra Flensborg til Basel. I julen 2012 begyndte de at snakke om, at det kunne være spændende at arbejde forskellige steder i andre lande, møde andre håndværkere, opleve forskellige kulturer og anderledes bygningsværker.

Siden da, er der gået meget tid med at finde ud af, hvad de gerne ville opleve samt skaffe kontakter. De har valgt at starte i Spanien af hensyn til temperaturen og så rejse mod nord igen, når det er blevet varmere. De er begge uddannet murer og vil gerne arbejde gratis for kost og logi (ikke i DK!!). Heldigvis har de haft mulighed for at tage ferie fra deres arbejde ved hhv Sønderborg kommune og Logik og Co, København.

Rejsen foregår så billigt som muligt, så de vil fortrinsvis benytte tog, bus og færger, men gerne et gratis lift, hvis det er muligt. I skrivende stund arbejder de på en campingplads i Baskerlandet. De bor i et primitivt sommerhus, der ejes af det firma, hvor Jeppe arbejder. Campingpladsen ligger i 500 m højde. Weekender og påske giver mulighed for at opleve den flotte natur og besøge nationalparker i området.

Under en bjergvandring blev de standset af 2 politibetjente med maskinpistoler og skudsikre veste. De skulle gøre rede for hvem de var. Men da de ikke havde medbragt legitimation, fik de forklaret deres ærinde. De var noget rystet ovenpå denne oplevelse. Hver uge er der en fredelig demonstration mod fængslede politiske fangers vilkår.

Næste aftale er i syd Spanien. Her bor et ungt par, som er ved at renovere en vingård. Her er gratis arbejdskraft meget velkommen. De er derimod usikre på, om de tager til syd Portugal og Mallorca, hvor de også har kontakter. De glæder sig meget til at opleve udgravningerne i Pompei. Fra Barcelona sejler de til Korsika og via Sardinien til Italien. Muligvis vil de opleve Rom, men herfra er den videre rute endnu ikke helt fastlagt. De tager det som det kommer, der er jo mange muligheder.

Der vil komme mange udfordringer på deres tur. Pga. stor arbejdsløshed i Syd Europa, kan de forvente, at det bliver vanskeligt at arbejde, selvom det er uden løn. Når de kommer hjem den 1. juli har de helt sikkert masser af spændende oplevelser med i rygsækken.

Nybøl Skole – Læsemaraton

Af Laila Damgaard Andersen

Som kulmination på to uger med ekstra fokus på læsning inviterede Nybøl Skole til læsemaraton.

61 elever fra 3. – 6. klasse var på skolen et helt døgn for at læse. Dagen blev højtideligt og fint åbnet med en tale af Bothilde Sørensen. Hun opmuntrede eleverne til at få læst nogle sider og få gode læseoplevelser.

Inden for den almindelige undervisningstid bød dagen på mange forskellige læseaktiviteter for alle skolens elever. Eleverne læste for hinanden to og to, de ældste elever læste for de yngre og omvendt.

En vigtig del af dagens læsning var optælling af de læste sider. Hvor mange sider kan man læse på en skoledag? Der blev løbende holdt øje med, hvor godt det gik, for de yngste elever kunne for hver 10 sider, de havde læst, komme en bold i boldtårnet. For de ældre elever skulle der 50 sider til for hver bold. Da de yngste elever havde fri, havde de læst 8.300 sider, og da læsedøgnet sluttede, havde de ældste elever læst 25.250 sider.

Det omgivne samfund fik også glæde af læsemaraton på skolen. Om formiddagen var dagpleje- og vuggestuebørn inviteret til billedbogsoplæsning. Bedsteforældre fra nær og fjern var inviteret af 1. klasse til at høre deres

børnebørn læse kortere bøger op for dem. Efterfølgende var det så bedsteforældrenes tur til at læse et eventyr. Børnehavebørnene var inviteret til godnatlæsning mellem klokken 18. og 18.30, og eleverne fra 0. til 2. klasse var velkomne til godnatlæsning lige efter.

Som en god afveksling i den selvstændige læsning, var der dagen igennem inviteret oplæsere udefra. Tidligere kolleger, kolleger fra Nydamsskolen, en politiker, og medlemmer fra skolebestyrelsen sørgede for, at den gode historie blev fortalt helt frem til klokken 05.00.

Alle er enige om, at det var en rigtig god oplevelse, og der var igen rigtig god opbakning fra alle såvel elever, forældre og bedsteforældre, som dagplejere og oplæsere.

Arrangementet var sponsoreret af Harald Nyborg, Lokal Brugsen, Nybøl og Den Jyske Sparekasse.

Henning Eis

HENNINGS VINDUESPOLERING

Højholt 14, Ullerup
 6400 Sønderborg
 Danmark

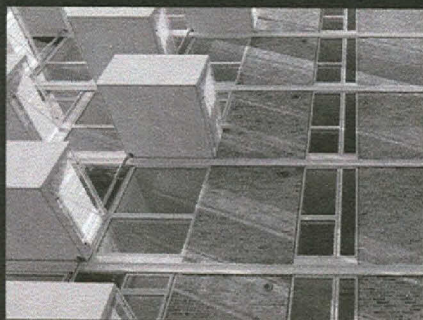
 Telefon: 74 46 10 44
 Mobil: 22 58 86 44
 E-mail: henningeis@ros.dk

Har du noget du vil annoncere
 Har du en god historie
 Har du et godt billede til forsiden
 Har du gode ideer til en artikel

?

Så må du gerne henvende dig til

NYBØLLEN
nyboellen@nybol-if.dk

D51: KOMMANDANTENS GARD, KØBENHAVN

D71: BIRKEVANG, VÆRLØSE

PETERSEN TEGL EGERNSUND A/S · T: 74 44 12 36 · WWW.PETERSEN-TEGL.DK

kulpromisløs?

- 100% kulbrændte
- Mursten, og formsten
- Glasurtegl samt special-terracotta
- Rigtig varierede i farvespil og karakter

Dansk Røde Kors

Besøg genbrugsbutikken med
MØBLER - TING - TØJ
og gør et godt køb

Stationsgade 3, Vester Sct. Jørgen, 6400 Sønderborg
Åbningstider: Man-tors-ons-tors kl. 15-17.30, lørdag kl. 10-13

VI MODTAGER GERNE BRUGBARE MØBLER OG ANDRE TING
DØDSBOER AFHENTES EFTER AFTALE

 Tøjeksperten
Slotsgade 7
6300 Gråsten
Tlf.: 74653031

STARK

Sammen bygger vi professionelt

Sundeved VVS ApS

Aut. Gas - Vand - Sanitet

Avnbøl Østenvej 3, Avnbøl
6400 Sønderborg

Tlf. 74 46 15 42

v/Flemming Søholm Bertram

SØHOLM MARINE ApS

Nybølnervej 16 · DK-6310 Broager · Mobil: 4040 6590

Fax: 7465 4095 · kontakt@soeholmmarine.dk

www.soeholmmarine.dk

Totte
...musik til alt
tlf. 74 46 88 99
www.totte-musik.dk

**Gråsten
Boghandel**

Ulsnæscetret · 6300 Gråsten
Telefon 74 65 44 22 · Fax 74 65 44 11
E-mail: 4890@bogpost.dk

KLINIK HEILESEN

LÆGEEKSAMINERET & AUTORISRET

RYGTERAPEUT,
MASSØR,
IDRÆTSSKADETERAPET
AKUPRESSØR &
AKUPUNKTØR.

SPECIALE I RYG- OG
NAKKEPROBLEMER

TLF.: 29 67 82 15

TRÆFFES I KLINIKKEN
EFTER AFTALE

INDGANG TIL KLINIKKEN
GENNEM

GULDBAGEREN,
AMTSVEJEN NYBØL

Stenderup Auto

v/Brian Petersen

Stenderup 40, 6400 Sønderborg
Tlf. 74 46 90 91

Alt i reparationer

Køb-salg-bytte

OPKLARING

Her er en opklaring af efterlysning for 2 numre siden:

Vedlagte billede er fra JyskeVestkysten den 7. juni.1978.

Personerne er fra venstre: Hans J Ludvigsen - Jørgen Soll - Anker Ludvigsen - Hans Schwartz - Benny Schmidt - Lisy Soll - Esther Henningsen - Eva Ludvigsen - Lis Ludvigsen og drengen foran er Jesper Ludvigsen

Selskabet var til en march, arrangeret af Nybøl Borgerforening til fordel til Nybøl Huset. Der er en lille historie bag billedet.

Flokken af nybølborgere holdt, under marchen, en pause og glemte tiden. Efter sigende skulle der have været skålet kraftigt.

Man kom for sent hjem til Nybøl, og måtte afhente diplomet på formanden Egon Jensens privatadresse. Men hjem kom de!

Tak for oplysningerne!

Arne Jessen, Lokalhistorisk Arkiv

SMYKKEBIKSEN

ENERGETIX MAGNETTERAPI

Susanne & Laurids Henriksen

www.smykkebiks.energetix.tv

28800396/21748817

Muldvarpejægeren

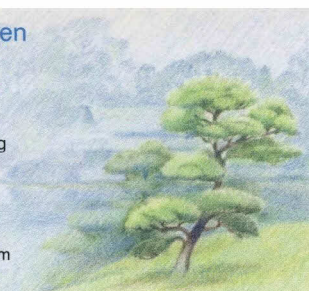
Laurids Henriksen

Østermarken 23 Stevning

6430 Nordborg

Telefon 21748817

laurids.sanne@gmail.com

..Ingen strøm i husene,
...så kommer Ole susende

Aut. El-installatør

Møllegade 55
6310 Broager

Tlf. 74 44 15 95
Bil: 40 34 15 95

Nybøl Smede- & Maskinværksted A/S

Telefon: 74 46 78 81
Telefax: 74 46 57 57

SKOLEVÆNGET 8 B, NYBØL
6400 SØNDERBORG

Fremstilling og rep. af Maskinanlæg – Smedearbejde

Kylling i paprikasovs

Af Anna Marie Frost

Her er så opskriften på kylling i paprikasovs med pasta som vi fik til sidste fællesspisning. Opskriften er til 4 personer.

400g kyllingekød
50g smør eller margarine
100g bacon
2 store løg
Salt og peber
1 spsk. sød paprika
2½ dl piskefløde
250g champignon

300g pasta
50g smør (ikke margarine)
Salt og peber
Frisk basilikum

Sådan gør du:

Kødet skæres i terninger og brunes i fedtstoffet i en gryde. Tag kødet op, steg bacon og løg, skåret i tynde både. Læg kødet tilbage i gryden og drys salt, peber og paprika over. Rør godt og hæld fløden på. Læg låg på og lad retten stå og simre i 20 min. Rør af og til. Rens champignonerne, hæld dem i retten og lad dem koge med et par minutter. Smag til med salt.

Kog pastaen og hæld den i en sigte. Brun smørret og vend pastaen heri. Krydr med salt, peber og hakket basilikum.

GOD APPETIT

Forårsrengøring i naturen i Nybøl – Stenderup

Atter engang tager lokalrådet for Nybøl – Stenderup fat på opgaven for at få området omkring os gjort rent efter alle de mennesker, der mener det er i orden at smide affald i form af sodavands- og øldåser, samt papiraffald fra borgere og andet ulækkert stads i grøften på vej hjem fra byen.

Vi har i lokalrådet drøftet dette og indkalder nu raske borgere til, i samarbejde med os, at tage en tur rundt i vor omegn for at rydde op og få affaldet samlet ind. Startstedet er Nybøl Klubhus, hvor der uddeles ruter og sække til affald, så vi kan få vor by gjort ren igen.

Husk at medbringe arbejdshandsker, da ikke alt affald er lige "lækkert" at samle op og putte i indsamlingssækken. Husk også godt fodtøj, som kan tåle vand, fordi det er i rabatter og grøftekanter det meste af affaldet ligger. Har du en gul sikkerhedsvest, så tag venligst denne med også.

Vi mødes søndag den 27. april kl. 10.00 ved klubhuset. Indsamlingen slutter kl. 12.00, og som belønning serveres der en ristet ringriderpølse og en vand efter turen. Vi håber på et stort fremmøde i den gode sags ånd.

Lokalrådet for Nybøl - Stenderup

Annettes fodpleje

- ☛ Fodbad
- ☛ Klipping og slibning af negle
- ☛ Fjernelse af hård hud og evt. ligtorne
- ☛ Afsluttes med stimulerende fodmassage
- ☛ Hårfjernelse med voks

Hjemmebehandling efter aftale
Ring til: Annette Vogensen 2857 4468

Støt vores
annoncører

- de støtter os

Kjærtelig tak

For den store deltagelse ved Vagn Bent Paulsen's bisættelse i Nybøl kirke. Tusind tak for de mange smukke blomster i kirken og i vort hjem.

Der var mange, som har tænkt på "Vadde" og var med til at sige farvel.

Tak til hjemmeplejen for deres kærlige omsorg og pleje.

Til Gråsten dagcenter for de timer han har hygget sig ved jer.

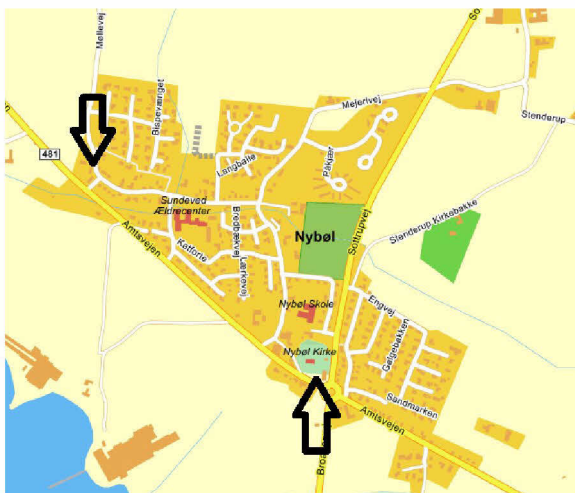
En stor tak til Irene Engelstad og til Steffen Jensen for jeres hjælp så "Vadde" blev bisat som vi ønskede.

Tusind Tak
Sonja og familie

Ny hjertestarter i Nybøl

Der er nu 2 hjertestartere i Nybøl. Den ene er placeret ved Brugsen og den anden er nu blevet placeret på spejdernes hytte på Møllevej.

Hjertestarter nr. 2 er opsat af Nybøl - Stenderup landsbylaug. Pengene til hjertestarteren stammer fra den donation, som blev udloddet da Nybøl Fritidsforening blev nedlagt. I samarbejde med spejderne er det lykkedes at få hjertestarteren monteret på spejderhusets gavl, så den er meget synlig for alle der kommer forbi på Møllevej.

Vi er meget heldige at vi i så lille et samfund har 2 hjertestartere, og fra landsbylauget er vi meget tilfreds med at hjertestarterne kan nås på meget kort tid, uanset hvor man befinder sig i Nybøl.

Der vil senere blive meddelt at der afholdes kursus i brug af hjertestarten. Vi håber at der er stort tilslutning til dette, da det er væsentligt at få hurtigt og rigtigt hjælp i en situation hvor hjertestarteren skal benyttes.

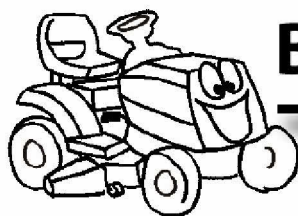
På landsbylaugets vegne, Willy Engelhardt

BYGMA

GRÅSTEN

Ulsnæs 20-22 · 6300 Gråsten · Tlf. 74 65 10 11

Brdr. Bertelsen I/S

Alt mulig service

- **Grønservice:** Hækklipning, græsklipning, ukrudtsbekæmpelse, lugning af bede, opsætning af plankeværk, ny plantning af hæk, sæsonaftaler, mm.
- **Vinterservice:** Snerydning, saltning, sæsonaftaler, mm.
- **Belægning:** Terrasser, omlægning af terrasser, kantsten ved bede, mm.
- **Stubfræsning:** Fræsning af stubbe max 10 cm under jorden.
- **Alt forfaldende arbejde udføres:** Opsætning af postkasse, rensning af tagrender, mm.

Hvis Du er i tvivl om vi er de rette til lige din opgave, så kontakt os og få en god snak.

Sammen finder vi den rigtige løsning.

Brdr. Bertelsen I/S V. Steen Bertelsen 21203253 & Thomas Bertelsen 30532271

Mejerivej 6, 6400 Sønderborg. Mail: brbertelsen@gmail.com

WWW.BRDR-BERTELSEN.DK

SUNDEVED BIL LAKERING

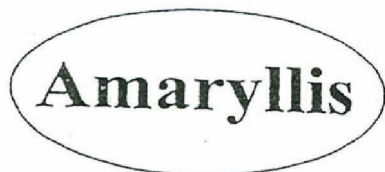
LARS THIESEN
Mejerivej 17 . Nybøl . 6400 Sønderborg
Telefon 74467489

gå til
fagmanden
F·A·I

HENDES SALON ^M_K

Mette
Amtsvejen 14, Nybøl
Tlf.: 74469796

Storegade 5, 6310 Broager
Tlf.: 7444 2900

Fri BikeShop

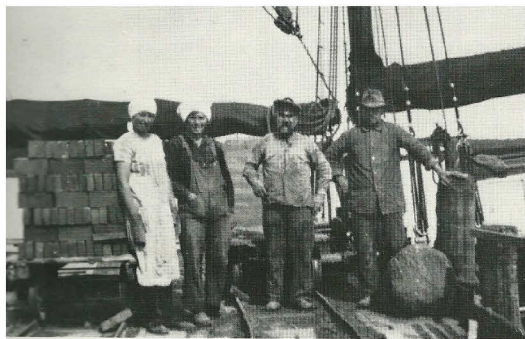
Gråsten
w/Torben Nielsen
Borggade 3
6300 Gråsten
tlf.: 74651031

Livet på Bachmanns Teglværk!

Af Arne Jensen

Foranlediget af at Marianne Nielsen, der boede på Sandmarken, og er flyttet til Gråsten, afleverede et notat til Lokalhistorisk Arkiv i Avnbøl, fik jeg lyst til at skrive lidt om teglværket i Nybøl Nor. Vi er altid glade for billeder og notater fra borgere, om deres fortid. Det sikrer at disse mennesker bliver husket i al fremtid.

Kvindelige teglværksarbejdere havde en hård og slidsom tilværelse, især hvis de også havde ansvaret for et hjem. I mange tilfælde stillede teglværksejeren som en betingelse ved ansættelse af en gift mand, der ønskede bolig ved teglværket, at hans kone også skulle arbejde med i driften. Kvinderne udførte her især det arbejde, som ikke kunne laves i god akkord af mændene. Det var arbejde som at volke, d. v. s. at ælte og rense ler til tagsten, at skille og rejse rå sten, at sætte i klamp, at proppe drænrør og skiffe sten, d. v. s. at udskibe sten. Kvinderne var i deres arbejde helt styret af mændenes tempo og produktionens krav.

Lastning af teglprodukter ved Grønland. Ca. 1930. I teglværkernes mest travle periode var det først og fremmest kvinderne, der udskibede sten. Vognen skulle lasses og skubbes ned til det ventende skib, hvor kvinderne landede sten over rælingen.

En forudsætning for, at kvinderne kunne arbejde med i teglværks driften var, at de boede direkte ved arbejdspladsen, så de kunne opfylde hjemmets krav jævnsides med arbejdspladsens. Sidst på formiddagen måtte de slippe arbejdet et par minutter og løbe hjem for at sætte middagsmaden over ilden. Maden, der var forberedt om morgenen, kogte færdig til middagspausen kl. 12. Når middagsmaden var serveret og spist, kunne mændene i reglen nå et lille hvil, mens kvinderne tog sig af afrydningen og eventuelt gjorde forberedelse til skolebørnenes eftermiddagsmad og måske også til aftensmaden.

Hvis en kvinde havde småbørn, var det meget vanskeligt, undertiden umuligt, at forene hjemmets krav med arbejdspladsens. Christina Hansen fra Broager blev i 1893 gift med Magnus Lorenzen fra Skelde. Han arbejdede på teglværket Grønland om sommeren og var fisker om vinteren. Om foråret flyttede Christina og Magnus fra fiskerhuset ved Skelde Strand og ind i en lille lejlighed i en at tørreladerne ved Grønland. Her arbejdede Christina med i produktionen indtil sommeren 1897, hvor hun fik sit tredje barn. Hun mente nu, at hun havde gjort sin pligt på teglgården »med et barn ved hånden, et barn i vognen og et barn i livet«. At medbringe tre småbørn på arbejdspladsen var næsten en umulighed, og Christina flyttede derfor ikke mere med manden på teglværket om sommeren.

Under 1. verdenskrig fik kvinderne særligt vanskelige vilkår. Willi Christensen, Egersund, har fortalt om, hvorledes hans mor, Thekla Christensen i lighed med sine jævnaldrende, kvindelige arbejdskammerater under 1. verdenskrig måtte overtage mændenes arbejde på teglværket. Samtidig havde kvinderne alene ansvaret for

børnene mens mændene var i krig. På dette tidspunkt var aflønningen for kvinder kun omkring 50 % af mændenes løn, og krigen og manglen på arbejdskraft ændrede ikke på dette forhold. Da industrien fik ligeløn i 1971, var kvinderne helt ude af produktionen. I dag er kvinderne på teglværkerne næsten udelukkende beskæftiget med kontorarbejde og rengøring.

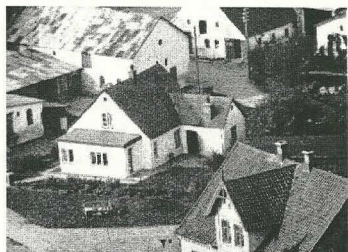
Bachmanns Teglværk

Teglværket var oprindeligt et gårdteglværk. Det nævnes første gang i 1860, men er formodentligt bygget året før af Jørgen Jørgensen. Han solgte gård og teglværk den 28. april 1865 til konstitueret godsinspektør på Sandbjerg Gods, Johannes Jürgen Bachmann.

Fra 1907 ejedes teglværket af H.F. Bachmann. Ved hans død i 1950 blev det omdannet til et I/S med C.H. Bachmann som direktør. I 1970 blev selskabet omdannet til et aktieselskab med familien Bachmann som eneaktionærer. I dag ejes Bachmanns Teglværk af Vesterled og Carl Matzens Teglværker.

Bachmanns Teglværk har markeret sig som et teknologisk forgangsværk. Som det første teglværk i Danmark indførte de kammertørring i 1952, og tunnelovnen fra 1959 var også landets første til teglværksbrug. 3000 sten færdige hver fjerde time

Skoievaenget 1. Nybøl, luftfoto af Pharao, Ernst og Mariannes hus 1950

Alt arbejde, foregår i det fri i den store hal uden gener for arbejderne. Stenene køres på store blokvogne med 3.000 sten ad gangen ind i ovnen, en blokvogn fjernes hver fjerde time, og samtidig er en tilsvarende ladning sten færdigbrændt i ovnens anden ende, og kan køres bort direkte til byggepladserne om fornødent.

Som forberedelser til bygning af den ny ovn og dermed den gennemførte mekanisering er der de sidste år foretaget en række andre nye monteringer på teglværket, bl.a. at en såkaldt »sump«, hvor

lerarterne blandes. Der er her materialer nok til et par måneders forbrug, og i tørreladerne ligger der formede sten til andre to-tre måneder, således at man hvis uheld skulle indtræffe, ikke behøver at standse produktionen. Endvidere har man fået monteret nogle moderne tørreovne, der ligesom tunnelovnen er oliefyrede, eller rettere, man benytter spildvarmen fra tunnelovnen til at varme tørreovnene op med.

Marianne Pharao fortæller om livet for kvinderne på Bachmanns teglværk i tiden Marianne er født 1917, gift Pharao. Der var et stort familiesammenhold i familien. Der hvor der nu er Kramer bilværksted, var der før en kro, hvor landsbyfesterne blev holdt. Nu er der ingen sted mere at komme hen, der kom alle kollegaerne når der var fest.

Stenderup var mest landmandsfamilier, men der kom altid nogen derfra også, Maskinerne og reservedelene til teglværket kom mest fra Tyskland, her i Nybøl var der jo Max Michelsen, og senere hans sønner Christian og Ejner Michelsen, de var reparatører.

Sætte af i rikkerne var mandsarbejde, det var for strengt for pigerne.

Vi boede til leje i 10 år på teglværket, hvor vi så flytte op i byen og købte et lille hus ved siden af foderforretningen. I det nye hjem fik vi både vand og afløb.

Marianne kunne ikke lide at bo på teglværket mere. Til og begynde med i det nye hjem, var der en pumpe indenfor i vaskehuset, og afløb ud af vaskerummet. Det varede ikke længe før vi fik en vandhane og en vask i køkkenet. Vi følte os helt moderne. Vi boede der i 17 år og byggede så huset her på Lærkevej. Vi solgte så huset til foderstofforeningen. Vi kunne ikke bo der mere for støj fra den store silo som blev bygget. I høstens tid gik støjen jo hele døgnet. Min mand havde nattevagt på teglværket, og kunne ikke sove for støj fra de store maskiner der kom med korn til siloen. Kaj Christensen tilbød at købe huset, jeg var godt nok ked af det, for vi havde lige fået indlagt centralvarme. Men det endte med at vi solgte det.

Det hus vi bor i nu, er bygget i 1964 ca. 20 år, Vi fik jo pengene udbetalt på det gamle hus, og havde til at skyde ind i dette hus. Et par år efter havde vi også penge til en bil. Bilen har jeg solgt nu, for hvad skal jeg med den. Vi havde meget fornøjelse af bilen, da min mand levede. Det er dyrt at holde et hus alene, håndværkerne er dyre. Før var det min mand der lavede det hele, nu må jeg leje til det, der skal ordnes. Marianne fortæller, at hendes mand døde tidligt, hun var for ung, da hun blev

alene. Hendes mand sagde altid, "Muddi vi skal spare, jeg er så meget ældre end dig, og når jeg er væk skal du jo klare dig alene".

Efter at jeg er blevet alene, tager jeg en del ud at rejse. Ikke så langt væk. Jeg skal nu en tur til København og besøge en veninde. Jeg er meget udadventt og skal ud blandt mennesker. På teglværket sagde man altid, at hvis vi kunne holde mændene i arbejde til 1 december, gik det jo nok. Der var altid lidt arbejdsløshed om vinteren på grund af frosten. De våde sten kunne ikke tåle frost.

På billedet ovenover, handler Marianne Pharaos med slagter Nis Jensen fra Skodsbøl. .

Arbejdere på Bachmanns Teglværk ca. 1948 – 1950

I nederste række, nr. 3 fra venstre: Marianne Pharaos. Teglværksejer Bachmann står yderst til højre.

Med venlig hilsen *Anne Jessen*

Lokalhistorisk Forening
for Sundeved
Arkivet
Tjørnsvej 21a, Aarsbøl
6400 Sundeved
TE: 74460105 Sundevedarkiv@gmail.com www.sundevedarkiv.dk

ECHO

SCOOTER LIFESTYLE

JET SPORT X SR 30 & 45

SNAPPER

JET EURO X 50 30 & 45

ZEUS
HJELME

Op til 50 km/L

Orbit 50 4-takt 30 & 45

Mio 50 4-takt 30 & 45

**Salg- service af Scooter/ Knalleter/ MC/ Park
Lundsgårdsvej 18 V. Sottrup, 6400 Sønderborg**

Tlf 74468625 Mobil 40218624

RITTER TRIM V. Ove Ritter

Referat af generalforsamling i Nybøl – Stenderup Lokalråd

Afholdt den 2. april. 2014 kl. 19.00 i Nybøl Klubhus

1. Valg af dirigent

Til generalforsamlingen var der udover bestyrelsen mødt 4 personer frem til mødet.

Børge Knudsen blev som dirigent

2. Bestyrelsens beretning

Formanden, Egon Jessen bød velkommen og aflagde beretning med følgende emner:

- Indsamling af affald i naturen.
- Afholdelse af Skt. Hans bål i Nøffelskoven
- Etablering af juletræ på centerpladsen
- Fællesmøde med lagene i Blans og Ullerup

Nybøl norstien er udvidet med stykket allerinderst i noret, og nu kan man starte fra Nybøl Vestermærk og komme herfra til Nybøl langs med teglværkerne, den nye strækning frem til teglværkerne på Broagersiden og helt frem til Egersund.

Gade- og stibelysningen skiftes til energivenlig belysning snarest.

Turistinformation: Næste år kommer vi med i kommunens 2015 folder med Nybøl festival, Idrætsugen og Skt. Hans arrangement.

- Samarbejde med kommunen:

Samarbejdet er ikke særlig godt, forstået på den måde at kommunen ikke følger op på de klager og påmindelser de får fra lokalrådet, eksempelvis;

Færdiggørelse af Mejerivej, udvidelse af Mejerivej med asfaltbelægning på nordsiden af vejen, problemer med vejriste der fyldt og nogle er endda sunket ned under asfalten og med fare for at nogen kommer til skade, det gælder på Sandmarken, Galgebakken og på Bispevænget, stier i området er ligeledes ikke færdiggjort.

Formanden tager initiativ til et møde med udvalgsformanden for at få en aftale om ovenstående.

Formandens beretning blev vedtaget uden bemærkninger

3. Forelæggelse af regnskab

Kassereren, Jens P. Brodersen aflagde regnskabet

Nybøl-Stenderup lokalråd, Nøffelskoven samt Byens Juletræ regnskaberne blev godkendt.

For oplysninger om de enkelte regnskaber henvises der til det samlede regnskab for 2013.

4. Indkomne forslag

Der er ikke modtaget noget forslag.

5. Foreningens fremtidige arbejde

Der arbejdes videre med de berørte emner under formandens beretning samt med færdiggørelse af stiforbindelser fra Nybøl Vestermark frem til Gråsten

Valg til bestyrelsen

Egon Jessen - genvalgt

Willy Engelhardt - genvalgt

Hans Villiam Christensen - genvalgt

Suppleant

Bent Nissen - genvalgt

6. Valg til revisor

Mogens Jensen - genvalgt

Revisor suppleant

Conni Nielsen - genvalgt

7. Eventuelt

Årets Sankt Hans arrangement finder sted i Nøffelskoven og det er lykkedes lokallauget at få foletingspolitikker Benny Engelbrecht til at holde båletalen.

Efter mødet blev det foreslået at det kunne være attraktivt at få monteret diverse redskaber i skoven, som motionister og løbere kunne blive udfordret af/med.

Efter generalforsamlingen var der demonstration af hjertestarter ved Birgit. Det var en meget spændende gennemgang blot var det synd at der ikke var flere, som oplevede demonstrationen. Vi vil forsøge at få dette arrangement gentaget i idrætsugen, så endnu flere er i stand til at bruge hjertestarteren og dermed redde liv.

Fortvivl ikke...

Få en annonce i

NYBØLLEN

NYBØL TØMRER- OG SNEDKERSERVICE

V/ BRIAN S. VALENTIN

Alt inden for tømrer- og snedkerarbejde udføres.
Lige fra udskiftning af tag til opsætning af køkken.

- ▶ Tagrenovering/nyt tag
- ▶ Lægning af gulve
- ▶ Udskiftning af vinduer og døre
- ▶ Om- og tilbygning
- ▶ Opsætning af køkken og inventar
- ▶ Indendørs samt udendørs reparationer

Altid klar med et uforpligtende
og konkurrencedygtigt tilbud.

Få et tilbud
og opnå
20 %
rabat på
arbejdslønnen

Tlf.: 28 56 98 32 ▶ Mail: Brian-valentin@hotmail.com

Skal jeres lille guldklump ud at passes. Så vælg;

Nybøl Privat Dagpleje

Ved Pædagog

Lene Nielsen

Hvorfor privat.

Spør penge

Vi bestemmer selv åben og lukke tiderne.

♦ I har stor indflydelse på hvad der skal ske i dagligdagen.

♦ Gæstepleje sker i mit hus med de samme børn.

Mobil; 21 96 91 22 Ring og få en snak eller aftal et besøg.

Tjek min hjemmeside på: { HYPERLINK "http://www.nybøl-privatdagpleje.dk" }

Eller søg venskab med facebook-siden; Nybøl dagpleje.

Her kan man være med til at se hvad vi laver. Samt få gode input og være med i spændende debatter. Her er mulighed for selv at give et bidrag med.

Nybøl Messe 2014

Af Ulla Bromann

Stort tak til alle jer, der valgte at lægge søndagsturen forbi Nybøl Skole søndag d. 16. marts for at deltage i vores lille lokale messe. I år havde vi 21 udstillere, og igen i år lykkedes det at få nogle nye udstillere til Nybøl.

Der har været 193 betalende gæster, og dertil kommer en hel masse børn, hvoraf de fleste piger gik fra messen med håret sat op til narrestreger.

Det er rigtig godt for foreningen, når de lokale støtter op om et sådant arrangement, for overskuddet går til driften af NIF og herunder driften af huset, som vi jo alle er glade for at kunne bruge.

Jeg vil gerne sige tak til skolen, fordi vi igen fik lov til at bruge skolens faciliteter. Alle gæster udtrykker begejstring for brugen af disse lokaler, for pladsen er betydelig bedre, så man også har lyst til at blive lidt længere og få sig en sludder og måske en enkelt pølse.

Næste større arrangement i Nybøl bliver Nøffelskovfestivalen sidste søndag i maj. Så håber vi, at vejrguderne er med.

I august nærmere betegnet i uge 32 er NIF at finde i og omkring klubhuset ved sportspladsen, for da finder årets idrætsuge sted. Men det kan man læse meget mere om i et af de næste numre af Nybøllen.

Vi ses til messe i 2015.

På vegne af NIF

Ulla Brommann

Nybøl vinen

Under Nybøl Messen blev også årets tilskud fra Nybøl-vinen uddelt. Penge tilfaldt i år KFUM spejderene, som holder til i deres nye klubhus på Møllevej 3.

Brugsuddeler Winnie Soltau overrækker her de 1800,-kr. som vinen har bragt hjem, til den lokale tropsleder.

Hvad pengene skal bruges til kunne han ikke sige på stående fod, men med et nyindrettet klubhus vare han sikker på at beløbet sagtens kunne bruges fornuftigt så alle fik glæde ud af dem.

-red

Konfirmation den 11. maj kl. 10.00 i Nybøl Kirke

Anny-Louise Sara Damgaard Nygaard Andersen (Præstevænget 16)
Camilla Jørgensen Bojsen (Bredbækvej 12)
Sigrid Damgaard Christensen (Mejerivej 4)
Oskar Julius Christensen Frederiksen (Bispevænget 48)
Rasmus Karlsen Hedemann (Langballe 43)
Benjamin Ølgaard Hansen (Møllevej 8)
Mikkel Kousgaard Jørgensen (Bispevænget 7)
Kamilla Blankschøn Lemke (Bispevænget 3)
Jason Niwagaba Haahr Lubago (Præstevænget 11)
Johnas Peder Dorf Nielsen (Præstevænget 28)
Estrid Paulsen (Langballe 16)
Signe Margrethe Schwarz (Sandmarken 28)
Daniel Kjeld Steger (Lærkevej 24)
Mille Sørensen (Amtsvejen 30)
Rasmus Sørensen (Amtsvejen 30)
Sofie Sørensen (Katforte 3)

I ønskes alle et stort tillykke med dagen!

Landsbysnedkeren's efft.

v. Allan Riisbøll Jørgensen

Præstevænget 18, Nybøl, 6400 Sønderborg

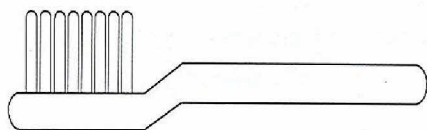
Mail: landsbysnedker@yahoo.dk

Tlf. 22 23 71 52

Alt I snedker og tømrer arbejde udføres

FÅ ET SERIØST OG GRATIS TILBUD

DER MATCER DIT BEHOV.

**TANDLÆGERNE
KITTY OG NIELS RASCH**

Skolevej 24
Vester Sottrup
6400 Sønderborg
Telefon 74 46 81 41

E.M. Fodpleje
v. lægeeksamineret fodplejer

Elsie Marie Nissen
Sandmarken 27, Nybøl
6400 Sønderborg
Tlf. 74 46 79 22

- Gavekort udstedes
- Udebehandling efter aftale

Witt & Søn a.s

Aut. VVS installatør & blikkenslagermester

Kalvetoft 26 . Ullerup . 6400 Sønderborg . T 74 46 11 64

Velkommen til
Witt & Søn A/S

Witt & Søn A/S er et VVS- og
blikkenslagerfirma med mere
end 60 års erfaring, som vi kan
give videre til dig.

**60 års erfaring indenfor VVS- og blikkenslagerbranchen
sikrer dig kvalitet og grundighed.**

www.witt-vvs.dk

Menighedsmøde

Søndag den 25. maj indbydes menigheden til menighedsmøde i menighedshuset efter gudstjenesten.

Dagsorden:

1. Velkomst v/menighedsrådsformand Iver Glindvad
2. Valg af ordstyrer
3. Beretning om menighedsrådets virksomhed i det forløbne halve år og orientering om planlagt virksomhed v/Iver Glindvad
4. Regnskab og budget
5. Eventuelt

Flere billeder fra Læsemaraton

HUSK..!

Vi spiller lotto hver mandag i klubhuset i Nybøl kl. 19:15

BMWK Trio2
spiller i lige uger.

LungePatient.dk Boserup minde
spiller i ulige uger.

Tip **toptryk**grafisk - og støt miljøet

Anbefaler du **toptryk**grafisk
til en ven på toptryk.dk,
planter vi et træ med dit navn på.

Læs mere på www.toptryk.dk

Lune forårshilsner fra

Region Syddanmarks største trykkeri

Deadlines for Nybøllen 2014

Artikler og indlæg til bladet skal være redaktionen i hænde senest kl. 18.00.

Nr. 3 - 14. april
Nr. 4 - 26. maj
Nr. 5 - 14. juli

Nr. 6 - 25. august
Nr. 7 - 06. oktober
Nr. 8 - 24. november

Datoerne på de senere deadlines bør tages med forbehold. Der kan ske justeringer p.gr. af hensyn til arrangementer og ferie.

Bemærk venligst ny E-mail adresse:

nyboellen@nybol-if.dk

Alt modtages gerne og helst elektronisk på E-mail. Helst i almindeligt Word/Excel dokumenter og billede i jpg format, og **IKKE** pdf filer tak!

Betaling for private indlæg skal betales på kassererens kontor om mandagen mellem kl. 18.30 -19.00

Husk at Nybøllen også er på: <http://www.nybol-if.dk/>

'Nybøl IF' har også en gruppe på -bliv medlem og følg os ☺

Priser

Annoncer foreninger

1/4 side 75 kr. Format 2 eller 3
1/2 side 125 kr. Format 4
1/1 side 250 kr. Format 5

Takkeannoncer, dødsannoncer og indbydelser

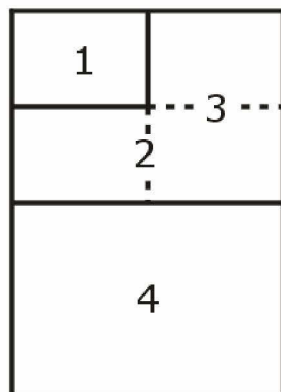
1/2 side 50 kr. Format 4
1/1 side 100 kr. Format 5

Virksomheder

1/2 side 200 kr. Format 4
1/1 side 300 kr. Format 5

Reklamer for 4 numre

1/8 side 300 kr. Format 1 - 45 mm x 68 mm
1/4 side 500 kr. Format 2 - 130 mm x 45 mm
1/4 side 500 kr. Format 3 - 90 mm x 68 mm
1/2 side 750 kr. Format 4 - 130 mm x 90 mm
1/1 side 1500 kr. Format 5 - 130 mm x 184 mm

5 - Hele siden

Gratis

Arrangement for Nybøls borgere
Læserbreve
Indbydelse til fællesspisning på skolen

Bageriet

Kock

Det naturlige valg

broager

SPAREKASSE

Fordi vi er tæt på dig
-og din hverdag

Åbningstider:
mandag - søndag
8.00 - 20.00

Tlf. nr.: 74467765

